

Wyjaśnienia Wielkopolskiej Izby Rolniczej w sprawie opinii na temat zmiany przeznaczenia nieruchomości leśnej położonej w Stobnicy, gm. Oborniki

W nawiązaniu do artykułu pt. „Co dalej z zamkiem powstającym w Puszczy Noteckiej?” z dnia 29 sierpnia 2018 r., opublikowanego na stronie <http://www.tvn24.pl>, w którym przywołano wypowiedź Wiceburmistrza Obornik Pana Piotra Woszczyka, zdaniem którego pozytywna opinia Wielkopolskiej Izby Rolniczej (dalej: WIR) w przedmiocie odlesienia przedmiotowej nieruchomości stanowiła **moment kluczowy** dla inwestycji realizowanej w Stobnicy, na terenie gminy Oborniki, niniejszym pragniemy złożyć poniższe wyjaśnienia.

Wspomniana wypowiedź wprowadza opinię publiczną w błąd sugerując, że opinia WIR odegrała fundamentalną rolę w procesie stworzenia możliwości realizacji przedmiotowej inwestycji.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że opinie izby rolniczej nie cieszą się walorem wiążącym organy, które występują o stanowisko izby. W orzecznictwie sądowoadministracyjnym przyjmuje się, że opinia jest najluźniejszą formą współdziałania organów administracji publicznej, które polega na tym, że jeden z organów jest zobowiązany, przed podjęciem decyzji, do zasięgnięcia opinii w sprawie od innego organu. Przy tym organ zobowiązany do zasięgnięcia opinii nie jest prawnie związany stanowiskiem organu opiniującego. Toteż współdziałanie, którego istotą jest wyrażenie opinii, zbliżone jest do konsultacji czy też doradztwa (zob. uchwała składu pięciu sędziów NSA w Warszawie z dnia 15 lutego 1999 r., OPK 14/98). Tak więc już z samego faktu, iż opinie izby nie wiążą organów je zasięgających, wynika, że wspomniana przez Wiceburmistrza opinia nie mogła mieć charakteru kluczowego.

Niezależnie od powyższego, należy wskazać, że proces uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dalej: m.p.z.p.) został zainicjowany przez władze Gminy Oborniki w wyniku podjęcia uchwały Nr XLIII/353/09 z dnia 24 czerwca 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia m.p.z.p. dla nieruchomości położonych w miejscowości Stobnica. Przesądza o tym treść przepisu art. 14 ust. 4 w zw. z ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia m.p.z.p. rada gminy podejmuje z własnej inicjatywy lub na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Co więcej, jak wynika z wniosku Burmistrza do Marszałka

Województwa Wielkopolskiego, o którym mowa niżej, wcześniej Rada Miejska w Obornikach podjęła uchwałę zmieniającą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w sposób umożliwiający Gminie przystąpienie do sporządzenia planu w obowiązującym w tej chwili kształcie. Trzeba pamiętać bowiem, że studium, choć nie jest aktem prawa miejscowego, to jako akt polityki przestrzennej wiąże jednak organy gminy w procesie tworzenia m.p.z.p. Następnie, w toku prac planistycznych Burmistrz Obornik wystąpił do Marszałka Województwa Wielkopolskiego o zgodę na odlesienie przedmiotowych gruntów, w trybie art. 7 ust. 2 pkt 5 i ust. 3 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (w brzmieniu wówczas obowiązującym). Przepisy te nakazują uzyskać na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na inne cele niż rolne i leśne zgodę marszałka województwa wyrażanej po uzyskaniu opinii izby rolniczej. W związku z takim brzmieniem ustawy Marszałek Województwa Wielkopolskiego wystąpił z wnioskiem z dnia 27 lipca 2010 r. do Wielkopolskiej Izby Rolniczej o opinię samorządu rolniczego. Do wniosku załączono ww. wniosek Burmistrza Obornik, w którym podano m.in., iż 2,69 ha gruntów leśnych w Stobnicy będzie przeznaczony „(...) głównie (...) pod tereny wód powierzchniowych – stawy rybne, zabudowę usługową – usługi turystyki z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, drogi wewnętrznej oraz zabudowę pomocniczą”. Nadto w uzasadnieniu Burmistrz argumentował, że „planowana zabudowa stanowić będzie atrakcyjną i unikatową w terenie atrakcję turystyczną nie tylko dla mieszkańców miasta i gminy Oborniki, ale także unikatową dla turystów z całej Polski”. Wniosek został poddany przyjętej w WIR procedurze opiniowania, polegającej na przekazaniu go do właściwej miejscowo rady powiatowej, w tym wypadku Rady Powiatowej WIR w Obornikach, celem zajęcia stanowiska, które następnie stanowiło podstawę do wydania opinii przez Izbę. W opinii z dnia 10 września 2010 r. Nr G/42/2010 WIR pozytywnie zaopiniowała planowaną zmianę przeznaczenia gruntów leśnych, albowiem taka również była opinia Rady Powiatowej WIR w Obornikach. W tym miejscu należy wyjaśnić, iż w procesie opiniowania zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych samorząd rolniczy bierze pod uwagę wyłącznie kwestie związane z przydatnością danego gruntu do prowadzenia działalności rolniczej. Analizując poszczególne wnioski bierze się pod uwagę takie czynniki jak przydatność tychże gruntów do prowadzenia działalności rolniczej, czy też ryzyko pogorszenia się warunków prowadzenia takiej działalności w wyniku ich przekwalifikowania. Z całą stanowczością trzeba

podkreślić, iż samorząd rolniczy wydając opinię w omawianym zakresie nie bierze pod uwagę takich uwarunkowań jak wpływ inwestycji na środowisko naturalne, dopuszczalne ramy zabudowy czy też potrzeby ochrony lokalnego krajobrazu, ponieważ zagadnienia te zarezerwowane są dla organów administracji publicznej odpowiedzialnych za politykę przestrzenną oraz ochronę środowiska. Ponadto byłoby to sprzeczne z celem działania izb określonym w art. 1 ust. 1 ustawy o izbach rolniczych, gdzie zdecydowano, że izby mają działać na rzecz rozwiązywania problemów rolnictwa i reprezentować interesy zrzeszonych w nim podmiotów. W opinii zawarto pouczenie o służącym prawie wniesienia zażalenia do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Poznaniu, z którego jednak Gmina Oborniki nie skorzystała.

Wreszcie trzeba zwrócić uwagę, że ostateczna decyzja w przedmiocie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych bądź leśnych na inne cele, zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, sporządzonym w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, gdzie wyłącznie uprawnionym pozostaje rada gminy. Dlatego też, próba przerwania odpowiedzialności za zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na WIR, w kontekście podjęcia w tej mierze ostatecznej decyzji przez ówczesnych radnych Rady Miejskiej w Obornikach jest całkowicie chybiona.

Na marginesie warto zaznaczyć, że WIR nie wycofuje się ze swojej opinii, albowiem w jej ocenie odlesienie gruntu, na którym powstaje osławiony „zamek”, nie pogorszyło lokalnych warunków prowadzenia działalności rolniczej, a tylko pod takim kątem samorząd rolniczy uprawniony jest do analizy wniosku.

Zważywszy na przytoczoną argumentację należy wyraźnie podkreślić, iż cały proces przekwalifikowania gruntów leśnych został zainicjowany i przeprowadzony z wniosku władz Gminy Oborniki, którego ostatnim akordem było przyjęcie przez tamtejszą radę miejską m.p.z.p. umożliwiającego realizację budowę „zamku” w Stobnicy.